

AL PEU DEL CANÓ

L'enemic és gran

David
Bueno

Professor i
investigador
de genètica
de la UB

Una de les maneres més eficients d'estrènyer els lligams d'un col·lectiu és contraposant-lo a un enemic comú.

Aquest fet activa instints evolutius ancestrals relacionats amb la supervivència del llinatge propi, que els humans traspassem al món cultural. Ho veiem fer als polítics per aconseguir vots, als dirigents d'arreu del món per mantenir units i de pas ben controlats els habitants d'un territori i, en general, a qualsevol líder. El més habitual és cercar un enemic amb el qual hom trobi trets diferencials, malgrat que siguin foteses artificioses. Aquestes darreres setmanes la Generalitat ha emprat aquesta estratègia en el tema de la sequera, amb un anunci en què diu textualment "L'enemic és gran", en referència implícita a la sequera, però l'expressió és doblement incorrecta. Per començar, *enemic* significa "contrari a algú, que hi té aversió, cerca d'oposar-s'hi o damnejar-lo", la qual cosa implica consciència, una característica humana que la natura no té. Tanmateix, al nostre clima els períodes de sequera són habituals, i, malgrat que amb el canvi climàtic és de preveure que s'agreugin, formen part del nostre entorn. Mentre considerem la natura, i la sequera com a part d'ella, com el nostre enemic en comptes d'un aliat de qui també hem de ser aliats no serem capaços d'aplicar criteris de sostenibilitat reals i no només paraules retòriques, i no hi haurà res a fer. Ni tan sols aconseguirem cohesionar-nos, submergits en una baralla interna per decidir d'on manllevem l'aigua i quants metres de canonada desmuntem un cop feta la captació. Aquest és l'autèntic enemic.